

ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ХӨГЖЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

Аймаг, нийслэлийн нэр: **ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ**

д/д	Шалгуур үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	Суурь үзүүлэлт	Зорилтот түвшин	Бодит гүйцэтгэл	Суурь түвшин, хүрэх түвшинтэй харьцуулсан үнэлгээ ⁰	Үнэлгээ
			2020/2021	2022	2022		
ЭДИЙН ЗАСГИЙН ХӨГЖЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ							
1	Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн	сая төгрөг	661462.5	661462.5	766335.9	100	100
2	Нэг хүнд ногдох дотоодын нийт бүтээгдэхүүний хэмжээ	сая төгрөг	6,429.7	5,834.5	7,316.76	100 ¹	100
3	Төсвийн орлого	сая төгрөг	34,206.8	30,637.8	68,186.8	100 ²	100
4	Төсвийн зардал	сая төгрөг	31,919.7	33,164.6	57,891.3	100 ³	100
5	Төсвийн тэнцэл	сая төгрөг	1,646.5	-2,526.8	10,295.5	100	100
6	Жижиг дунд үйлдвэрийг хөгжүүлэх сангийн эргэн төлөлтийн хувь	хувь	92	90	98	100	100
7	Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангийн эргэн төлөлтийн хувь	хувь	85	90	90.5	100	100
8	Ажилгүйдлийн түвшин	хувь	13.7	13.6	13.6	100	100
9	Ажиллах хүчний оролцооны хувь	хувь	53.3	57.5	54.7	33.3 ⁴	95.13
10	Эрүүл мэндийн даатгалд хамрагдсан	хувь	85	90	93.1	100 ⁵	100
11	Эдийн засгийн идэвхтэй хүн ам (ажиллах хүч)-ын нийгмийн даатгалд эзлэх хувь	хувь	69	75.2	79.1	100 ⁶	100
12	Шинээр бий болгосон байнгын ажлын байрны тоо	тоо	1885	1550	2084	100 ⁷	100
13	Хэрэглээний үнийн индекс	индекс	14.2	0	11.7	17.6	100
14	Малын тоо	мянган толгой	355.3	360.5	313.2	100 ⁸	86.88
15	Хураан авсан үр тариа	мянган тонн	21.4	12	15.5	62.76	100
16	Хураан авсан малын тэжээл бусад	мянган тонн	1.6	1	0.9	100	100
17	Хураан авсан хүнсний ногоо	мянган тонн	25.8	21	20.1	100	100
18	Хүлээн авах гадаад жуулчдын тоо	тоо	0	10	1520	100 ⁹	100
19	Идэвхтэй үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуй нэгж байгууллагын тоо	тоо	2406	2750	1988	100 ¹⁰	72.3

¹ Нэг хүнд ногдох ДНБ нь 2019 онд 5499,64 сая төгрөг, 2020 онд 6429,7 сая төгрөг, 2021 онд 7316,76 сая төгрөг байна. Тухайн жилийн гүйцэтгэл нь дараа оны 6 сард гардаг тул өмнөх онуудыг харьцуулан гаргасан. Эх сурвалж: Дархан-Уул аймгийн Статистикийн Хэлтэс.

² 2022 оны төсөвт ААНОАТ өндөр төсөвлөгдснөөс орлогын биелэлт хангагдаагүй, дамжуулан зээлийн төлөлт төлөх нөхцөл байдлаас хамаарч 2023 оны аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын орлогоос урьдчилан 5200,0 сая төгрөг Сангийн яамнаас хуваарилж төсвийн алдагдлыг нөхсөн.

³ 2022 онд аймгийн төсвийн нийт гүйцэтгэл 68843,0 сая төгрөгөөс 57891,3 сая төгрөг буюу 84,1%-ийн биелэлттэй байна. Үүнд: урсгал зардлын гүйцэтгэл 90,8%, хөрөнгө оруулалтын гүйцэтгэл 76,3% байна.

⁴ Албан бус хөдөлмөр эрхлэлт, түр ажлын байранд ажиллах иргэдийн тоо нэмэгдэж, иргэдийн бүтэн цагаар ажиллах дур сонирхол багассан байна.

⁵ 2022 онд эрүүл мэндийн даатгалд 36337 даатгуулагч хамрагдсан.

⁶ 2022 оны байдлаар эдийн засгийн идэвхитэй хүн ам 39022 байгаагаас нийгмийн даатгалд 30875 даатгуулагч хамрагдаж 79,1%-тай байна.

⁷ Жижиг дунд бизнесийг дэмжих үүднээс 5 байршилд худалдааны гудамж гарган ямар нэгэн татвар түрээсгүйгээр худалдаа эрхлэх боломжийг олгосон нь шинэ ажлын байр нэмэгдэх шалтгаан болсон.

⁸ Хотын төвөөс мал гаргахтай холбоотой, малын тоо толгой буурсан үзүүлэлттэй байна.

⁹ Ковид цар тахлын үед зорилтот түвшингээ бага гаргасан нь бодит гүйцэтгэлтэй их зөрүүтэй байна.

¹⁰ 2021 онд бүртгэлтэй ААН-үүдийн 51,6% нь үйл ажиллагаа явуулж байсан бол 2022 онд 40,6% нь үйл ажиллагаа явуулж байна. Шалтгаан нь Эргэлтийн хөрөнгө, түүхий эд материалын үнэ өртөг өндөр болж иргэдийн худалдан авах чадвар буурсантай холбоотой зардлаа нөхөж чадахгүйд хүрсэн нь ААНБ-ууд үйл ажиллагаагаа түр зогсоогоод байна. Өмнөх онтой харьцуулахад 1,4%-иар буурсан үзүүлэлттэй байна.

20	Инженерийн бүрэн хангамжтай орон сууцаар хангагдсан өрхийн нийт өрхөд эзлэх хувь	хувь	62	56.6	56.7	98.1	100
21	Цахилгаан эрчим хүчээр хангагдсан хүн амын эзлэх хувь	хувь	87.4	88.5	88.6	100	100
НИЙГМИЙН ХӨГЖЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ							
22	Хүн амын дундаж наслалт	тоо	68.63	68.9	68.73	37.03	99.7
23	Хүний хөгжлийн индекс	индекс	0.741	0.699	0,753	28.6	100
24	Жендерийн тэгш бус байдлын индекс	индекс	0.83	0.833	0,843	100	100
25	Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг	тоо	543	750	678	65.22 ¹¹	100
26	Иргэдэд учирсан хохирлын нөхөн төлүүлэлтийн түвшин	хувь	42.9	42.3	41.8	100	98.8
27	PM2.5 тоосонцорын жилийн дундаж агууламж	м кг/м3	0	0	107	0 ¹²	100
28	PM10 тоосонцорын жилийн дундаж агууламж	м кг/м3	97	96	95	100	98.9
29	Ойгоор бүрхэгдсэн тайлбайн эзлэх хувь	хувь	2,236	2.24	2.25	100	100
30	Дахин боловсруулсан хог хаягдлын эзлэх хувь	хувь	0.7	1	1	100	100
31	Хот суурийн газрын тогтмол цуглуулж шаардлага хангасан байдлаар устгах хог хаягдлын эзлэх хувь	хувь	6	7	7	100	100
32	100,000 амьд төрөлд ногдох эхийн эндэгдлийн түвшин	промилль	3	0	0	0 ¹³	0

¹¹ Гэмт хэрэг өмнөх оны зорилтот түвшинтэй харьцуулахад 9,6 %-иар буурсан, суурь түвшинтэй харьцуулахад 24,9%-иар өссөн үзүүлэлттэй байна.

¹² Тоосонцорыг хэмжих багажтай болсноор тоосонцорын жилийн дундаж агууламж 107м кг/м3 байна.

¹³ 2022 онд эхийн эндэгдэл бүртгэгдээгүй.

33	1,000 амьд төрөлтөд ногдох нялхсын эндэгдлийн түвшин	промилль	9.5	9.47	10.5	100 ¹⁴	90.2
----	--	----------	-----	------	------	-------------------	-------------

34	10,000 хүн амд вирус гепатитын өвчлөл	тоо	0.4	0.64	0.9	100 ¹⁵	71.1
35	Тухайн жилийн товлолт дархлаажуулалтад хамрагдсан хүүхдийн эзлэх хувь	хувь	99.9	99.6	99.9	0	100
36	Артерийн даралт ихсэх өвчний эрт илрүүлгийн хамралтын хувь	хувь	56.5	96.5	83.5	67.5 ¹⁶	86.53
37	Чихрийн шижин өвчний үеийн эрт илрүүлгийн хамралтын хувь	хувь	61.5	96	98.2	100	100
38	Хорт хавдрын эрт илрүүлгийн хамралтын хувь	хувь	83.5	83	84.3	100 ¹⁷	100
39	Сургуулийн өмнөх бололсролын хамран сургалтын цэвэр жин	хувь	91.6	92	89.6	100	97.4
40	Суурь боловсролын хамран сургалтын цэвэр жин	хувь	100	100	100	0	100
41	Цэцэрлэгийн бүлгийн нэг багшид ногдох хүүхдийн тоо	тоо	20.4	26.5	28.21	100	100
42	Бага ангийн нэг багшид ногдох хүүхдийн тоо	тоо	32.8	32	33.97	100	100
43	Элсэлтийн ерөнхий шалгалтын дундаж оноо	тоо	525	518	530.86	83.71 ¹⁸	100
44	Оюутан цэрэг сургалтад хамрагдах суралцагдын тоо	тоо	0	25	0	0 ¹⁹	0
45	Төрийн цахим үйлчилгээний тоо	тоо	115	115	123	0	100
ЕРӨНХИЙ ДУНДАЖ ҮНЭЛГЭЭ						88.55	97.6

Хүрсэн түвшин-Суурь түвшин

⁰ Хэрэгжилт = $\frac{\text{Хүрсэн түвшин-Суурь түвшин}}{\text{Зорилтот түвшин-Суурь түвшин}} * 100$ (БББ-ийн хрэгжилт, ЗБҮА-д ХШҮ хийх нийтлэг журам 6.2.1 заалт)

¹⁴ Нялхасын эндэгдэл 21 бүртгэгдэж өнгөрсөн оны мөн үеэс 0,9%-иар, өссөн бол төрөлт 1985 буюу 193 төрөлтөөр буурсан үзүүлэлттэй байна.

¹⁵ Вирус гепатитын өвчлөл 10 тохиолдол бүртгэгдэж 10000 хүн амд 0,9% буюу өмнөх оноос 0,5%-иар өссөн үзүүлэлттэй байна.

¹⁶ 18 дээш насны 67127 хүн хамрагдахаас 56097 хүн хамрагдаж 83,5% байна. Урьд оны мөн үетэй харьцуулахад 25,5%-иар нэмэгдсэн сайн үзүүлэлттэй байна.

¹⁷ Хорт хавдрын эрт илрүүлэг өмнөх онтой харьцуулахад 1,3%-иар өссөн үзүүлэлттэй байна.

¹⁸ ЭЕШ-ын амжилтаар улсад I байранд орсон амжилттай.

¹⁹ Төсвийн хэмнэлттэй холбоотой оюутан цэрэг элсүүлэх сургалт дээд байгууллагын шийдвэрээр хийгдээгүй.

ТАНИЛЦСАН:
ДАРХАН-УУЛ АЙМГИЙН ЗАСАГ
ДАРГА Б.АЗЖАРГАЛ

ҮНЭЛГЭЭГ ХЯНАСАН:
ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ ҮНЭЛГЭЭНИЙ
ХЭЛТСИЙН ДАРГА П. БАЯРСАЙХАН

ҮНЭЛГЭЭ ХИЙСЭН:
ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭ ҮНЭЛГЭЭНИЙ
МЭРГЭЖИЛТЭН Г. ГЭРЭЛМАА